

A jövő évi városrendezés.

— Vita a rendkívüli közgyűlésen. — A fogadalmi templom. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délután négy órakor rendkívüli közgyűlésre ültek össze a város törvényhatósági bizottsági tagjai. A közgyűlés iránt élénk volt az érdeklődés, főleg a tüzerkaszárnya és az új kórház telkének kérdése miatt. Ezek azonban kimaradtak a rendkívüli közgyűlés programjából. Pedig tegnap még az volt a terv és az ad hoc bizottságban is szó került róla, hogy a tüzerkaszárnya ügyét a mai közgyűlésen tárgyalják. Hogy ez nem történt meg, annak egyszerű oka van. Amint megírtuk, az ad hoc bizottság nem mutatkozott hajlandónak arra, hogy az építendő új kórház telkét átengedje a tüzerkaszárnya szájára, de ehelyett a szeszgyár telkének följárlását határozta el. A telek átengedéséhez van némi szava a miniszternek is és opportunusnak tartották, hogy végleges közgyűlési határozat előtt kikérjék az ő véleményét. Mert valószínű, hogy a belügyminiszternek lesznek bizonyos észrevételei s ezek fölött elsiklani nem lehet. Ezért maradt le a mai rendkívüli közgyűlés tárgysorozatáról a tüzerkaszárnya ügye.

A programon így csupán a fogadalmi templom és az 1913. évi városrendezés szerepelt. A fogadalmi templom ügyében a közgyűlés a templom-bizottság javaslatát *teljes egészében elfogadta*, vagyis Foerk Ernőt bízta meg az építkezés vezetésével a Schulek-féle tervek és szerződés alapján. A bizottsági tagok érdeklődését sokkal jobban lekötötte ennél az 1913. kövezési program, amely fölött élénk vita fejlődött ki. Csaknem minden felszólaló megnevezett egy-két utcát, ahol „ázsiai állapotok” vannak. Sok-sok kifogás hangzott el a kövezési program ellen, a végén aztán elsimult minden és a közgyűlés *minden változtatás nélkül elfogadta a tanács javaslatát*.

Részletes tudósításunk itt következik:

A fogadalmi templom.

Gaal Endre dr. tanácsos, előadó bejelentti, hogy Schulek Frigyes budapesti műépítész, a fogadalmi templom építésétől öreg korára való tekintettel elállott és erről levélben még az ősz elején értesítette Lázár György dr. polgármestert. Az igazi ok, amiért Schulek Frigyes a templom építéséről lemondott, természetesen nem ez volt, hanem az, hogy a műépítész nem volt hajlandó a belügyminiszter által kívánt részletes tervezetet és költségvetést elkészíteni. A polgármester, miután Schulek Frigyes a város ismételt felszólítására sem volt hajlandó a templom építését elvállalni, Foerk Ernő műépítésszel bocsátkozott tárgyalásokba, akivel sikerült is megállapodásra jutni.

A fogadalmi templom bizottsága kedden délután ült össze, hogy határozzon, vajjon pört indítson-e a szerződészegő műépítész ellen, vagy pedig Foerk Ernőt bízta meg a templom építésének vezetésével. A bizottság miután felesleges és céltalan pörlekedéssel nem akarja a templom építését késleltetni, javasolja a közgyűlésnek, hogy az építkezések vezetésével Foerk Ernő műépítésszt bízta meg a Schulekkel kötött szerződés feltételei szerint.

Az előadás után Kószó István szólt hozzá a tárgyhöz. Nem tudta megállapítani az előadó szavaiból, hogy tulajdonképpen mekkora az összeg, amelyet Foerk Ernő kapna a művezetésért. Szükségesnek tartja, hogy ez irányban fix megállapodás jöjjön létre a város és a műépítész között, nehogy utólag annyi számitassék föl, amennyi a műépítésznek tetszik.

Lázár György dr. kijelenti, hogy megvan a megállapodás azokra az összegekre mézve, amelyeket Foerk a vállalkozásért kapni fog. Az előadó felolvasta a feltételeket, amelyekből pontosan kitűnnek a számadatok.

Kószó István dr.: Akkor nem hallottam.

Több felszólalás nem történt s az elnöklő polgármester határozatként jelenti ki, hogy a város a Schulek Friggyessel kötött

szerződés pontjai alapján Foerk Ernőt bízta meg a fogadalmi templom építésének művezetésével.

A kövezési program.

Bokor Pál helyettes polgármester terjesztette elő a tanács javaslatát az 1913. évi kövezési program fogantatására vonatkozólag. A programba azoknak az utcáknak és utvonalaknak a rendezését vették föl, amelyek immár elodázhatalanok, de tekintetbe vették azt is, hogy a rendelkezésre álló összegben túl költsönre támaszkodni nem lehet. A városnak nincsen most olyan rendelkezésére álló szabad összege, amelyet ideiglenesen a program szélesebbkörű megvalósítására használhatna föl és akadályokat gördítene ez elé a csatornázási tervet keresztülvitele is. Az 1913. évi kövezési program három táblázatból áll. Az első az állandó jellegű kiadásokat foglalja magában, a második meghatározott utcák kövel és aszfalttal való végleges rendezését s a harmadik az ideiglenes rendezéseket. Az állandó jellegű kiadások között szerepelnek személyi és dologi kiadások: kövezetlen utcák és területek fentartása, csatornák és átereszek jókarban tartása és tatarozása, makadám-utak fentartása, műszaki költségek, továbbá az 1913. évi program terhére utalt munkák (ilyen a Török-utca burkolási költségének harmadik részlete) és végül az aszfalt-burkolatok fentartási költségei. Az állandó jellegű kiadások végső összege 131390 koronát tesz ki. Az 1913. évi városrendezési program második csoportbeli munkálatai közt a következő végleges rendezés alá kerülő utcák szerepelnek: a *Szentháromság-utca kiaszfaltozása* egész hosszában 163000 korona költséggel, a *felsőipariskola környékének rendezése*, a *Kórház-utca* a Rigó-utcaig és a Rigó-utca a Kórház-utca és a menhely között, a *Menhely-utca* és a *Stáció-utca*, mint ugyancsak a *felsőipariskola környékéhez vett utcák*; az *állami felső kereskedelmi iskola környékének rendezése*, a *Batthyány-utca* a Kazinczy-utcaig, továbbá a *Kazinczy-utca* és a *Ferenc-József rakpart*; a *református templom környékének végleges rendezése* kompriméaszfalttal; végül az *Alföldi-utca* (a Zerge-utca és Nagy-

A különbség.

Írta: Biró Lajos.

A férfi (fanyarul): ... És énnekem is ei kell már utaznom. És ideges is vagyok már. És a munka sem megy jól. És nem is érdemes az egészszel foglalkozni. És ... a legjobb lesz, ha abba hagyjuk az egészet.

Az asszony: Jó, hagyjuk abba az egészet. Nem hiszem ugyan, hogy magának igaza van. Szó sincs róla, hogy a munka ne menne jól; és ma még sokkal inkább érdemes vele foglalkozni, mint egy félévvel ezelőtt, amikor hozzáfogtunk. De ahogy akarja, ahogy magának tetszik ... Én csak egyet kívánok: legyen őszinte és mondja meg, miért akar mindent abbahagyni, miért akar elutazni.

A férfi: El kell utaznom ... külföldre ... és ideges is vagyok ...

Az asszony: Nem kell most sürgősebben elutaznia, mint egy félévvel ezelőtt. Amióta mindennap találkozunk, legalább százszor mondta, hogy nem is ideges már. Hogy ez a rendszeres munka itt a könyvtárban jobb, mintha a tengerparton üdülné. Egy héttel ezelőtt azt mondta, hogy a könyvtár olyan, mint egy szanatórium.

A férfi: Igen, igaz, de azóta ...

Az asszony: Igen, nagyon helyes: azóta. Azóta történt valami, ami a maga véleményét megváltoztatta. Ami magát egészen kiforgatta magából. Ezt akarom tudni, ezt mondja meg nekem. Mi az, ami azóta történt?

A férfi: Semmi. Igazán semmi. Biztosíthatom ...

Az asszony: Ne biztosítson. Ugyis tudom, hogy most nem mond igazat. Pedig kérem, mondja meg az igazat. Elég jó barátok vagyunk ... voltunk arra, hogy őszinte-

séget követelhessek magától. És ha az a tudományos munka, amelyet egy félév óta együtt végzünk, amelyben az én részemem nem tudom ... mennyire becsüli ...

A férfi: Nagyon sokra becsülöm. Ezt őszintén mondom. Ezt százszor megmutattam.

Az asszony: Igen, ezt elég sokszor megmutatta. És ezt őszintén mondja. A többit tehát nem mondja őszintén ...

A férfi: De igen ...

Az asszony: De nem. Nem mondta őszintén. Ha azonban az a tudományos munka, amelyet félév óta együtt végzünk, semmi másra nem ad is jogot, arra jogot ad, hogy egy nyílt és baráti szót követelhessek magától.

A férfi (hallgat).

Az asszony: Ha hallgat, akkor kezdem megérteni, mit hallgat el.

A férfi: Kérem, higye el ...

Az asszony: Semmit sem hiszek el. Hanem most már csak egyet kérek. Megkímélem magát attól, hogy egy nyilvánvalóan kínos kimagyarázgatásba belefogjon és csak azt kérem: feleljen őszintén arra, amit kérdezek. Ezt meg kell ígélnie. Ezt meg kell tennie. Jó?

A férfi: Jó.

Az asszony: Tehát ... Ugy-e bár, amikor háromnegyed évvel ezelőtt az egyetemen megismerkedtünk, maga csak annyit tudott rólam, hogy pár hónapos házasság után elváltam, hogy mikor elváltam, akkor visszajöttem az egyetemre és hogy már négy éve élek így ... mint szabad, egészen független asszony ... Ugy-e csak ennyit tudott rólam?

A férfi: Igen.

Az asszony: Amikor azután megbarátkoztunk és amikor belefogtunk a nagy munkánkba és az egész félév alatt, amely azóta

eltelt, maga csak annyit tudott rólam, hogy barátnak nem vagyok rossz, hogy tudom, amit a munkához tudnom kell és végre, hogy ... egyedül élek ... Így van?

A férfi: Igy.

Az asszony: Tegnapelőtt azonban megtudott rólam még valamit. Igaz?

A férfi: Nem igaz.

Az asszony: De igaz. Megtudott rólam még valamit. Tegnap délelőtt már kedvtelennül jött a könyvtárba. Délután azután ... délután ... talán még ... tudakozódott is ...

A férfi (elpirul és elfordítja a fejét).

Az asszony: Igen. Tudakozódott. Azután annak a hatása alatt, amit megtudott, ma jön és bejelenti, hogy el kell utaznia, hogy ideges, hogy a munkát nem érdemes folytatni ...

A férfi: De nem ...

Az asszony (folytatja a mondatát): ... A helyett, hogy őszintén megmondaná: „nem maradok itt ... mert ezt hallottam magáról ... igaz-e ez?”

A férfi (meglepetve): Talán nem igaz? Azt akarja mondani, hogy nem igaz?

Az asszony (komolyan, egy kis keserűséggel): De igaz. Nem akarom azt mondani, hogy nem igaz. Hanem most már — ugy-e bár? — nem tagadja, hogy csakugyan hallott rólam valamit és hogy azért akar itt mindent abbahagyni. Nem tagadja?

A férfi (elszántan): Nem.

Az asszony: Nagyon helyes. Ugyis éreztem. Ugyis láttam. Ugyis tudtam. Hanem most már azután teljes őszinteséget! — mi kifogása van ellenem?

A férfi: Nézze ... én azt hallottam, hogy magának ... hogyan mondom, hogy meg ne sértsem ... van egy barátja ...

Az asszony: Egy barátom. Szeretöm.

A férfi: Igen. Hát ... (vonyogatja a vállát; nem tud tovább beszélni).